

LECHWEG

Bergwandelen *light*

naar de bron van een wilde Alpenrivier

125 kilometer volgt de Lechweg de ongebreideld stromende Lech door Vorarlberg en Tirol tot waar hij zich in Beieren in de Donau stort. Onze hoofdredacteur verkende de hoogstgelegen vijftig kilometer van de route maar dan andersom, tegen de stroom in, vanaf het pittoreske Holzgau tot aan de bron in het Lechquellenmassief.

TEKST & FOTO'S JONATHAN VANDEVOORDE

Stroomopwaarts.
Tussen Holzgau en Steeg
loopt de Lechweg pal naast
de breed stromende Lech.

Het is zo'n zomerse ochtend in de bergen waarvan ik mij afvraag of het wel een goeie dag wordt om te wandelen. Een vlekeloos blauwe hemel gevuld met een zweem van heiligheid, de zon die de atmosfeer al warm aan het stoken is en geen zuchtje wind. Dit kan niet anders dan een hete dag worden, met misschien zelfs onweer, geen ideale condities. En ik heb een etappe van de Lechweg voor de boeg van het Tirolse dorp Holzgau naar Warth, dicht bij de grens met Vorarlberg, in totaal 24 kilometer en 1000 meter omhoog, met een stevige klim op een zuidhelling die voor de namiddag gepland staat. Ik sta er echter niet al te veel bij stil als ik rond negen uur met natuurgids Daniela Pfefferkorn op stap ga. Daniela loopt samen met mij deze ene etappe en is een vat vol verhalen. Sinds twee jaar is ze de drijvende kracht achter de promotie en het onderhoud van de Lechweg, van bron tot monding, een rivier waarvan het grootste deel een beschermde status heeft. "De Lech is tamelijk uniek in de Alpen", introduceert ze haar *darling*. "Hele grote delen ervan zijn nog vrij stromend. Niet ingedamd of ingeperkt vanwege infrastructuur of bebouwing."

Attractie

Holzgau is bekend om zijn in uitbundige stijl beschilderde façades, *Lüftmalereien* genoemd. Zelfs de supermarkt lijkt op een barok herenhuis. Daniela leidt mij van de dorpskern door de weiden op de zuidhelling omhoog naar de eigenlijke Lechweg. "Het is niet zo dat de route overal zo dicht mogelijk de oever probeert te volgen", verklaart ze. "Soms is de Lechweg meer een panoramaweg hoog boven het dal. Maar bij elk dorp komt hij naar beneden, vanwege de horecaondernemers die partners zijn in het project." Hoog boven het dorp hebben we meteen een attractie van formaat te pakken: een hangbrug van tweehonderd meter lang. Ik vraag Daniela of ze er een eindje over wil lopen en dan naar beneden wil kijken — de diepte van 125 meter in — voor de foto. Zonder mopperen poseert ze. "Weet je dat dit een overwinning voor mij is? Ik heb dit nog nooit gedaan", bekent ze daarna. Ikzelf heb nergens last van, maar ik begrijp haar kriebels: voor zover mijn ervaring met hangbruggen reikt, is dit er een van de meer wiebelige soort. Nog iets wat Daniela spannend vindt: de Lechweg omgekeerd lopen, stroomopwaarts zoals we doen. Volgens haar leggen negen op de tien wandelaars de route van bron naar monding af. En ik dacht het juist fascinerend te vinden om een bergrivier naar zijn oorsprong hoog in de bergen terug te volgen, zwanger van verwachting, tot aan een soort hoogtepunt, de geboorte van water. De plek waar de Lech in de Donau uitmondt, in het Duitse Füssen, is namelijk niet bepaald een landschappelijk hoogtepunt. En het oog — het mijne dan toch — wil ook wat.

↑ "Dit heb ik nog nooit gedaan!" Daniela kijkt de diepte in op de hangbrug bij Holzgau.

➔ Warth in zicht, het eerste dorp in Vorarlberg, onder de Warther Horn (2256 m)

➔ Verbazing alom. Zelden zien ze wandelaars die de Lechweg stroomopwaarts afleggen.

Afwisseling

Tussen Holzgau en het volgende dorp, Steeg, volgt de Lechweg min of meer de oevers van de rivier. Het pad kronkelt afwisselend door bos of langs weiden en is nagenoeg vlak. We passeren de indrukwekkende Schreiter-waterval. Een paar keer steken we de Lech over naar de overkant. "Er komt nu veel water naar beneden, vanwege het smelten van de sneeuw", legt ze uit (het is de eerste dag van de zomer, *red.*). "De kleur van het water is nu melkachtig lichtblauw,

maar soms wordt hij écht turquoise, als het veel geregend heeft met name. Dan voert hij veel fijn puinmateriaal uit het Lechquellenmassief mee.” Steeg is het laatste Tirolse dorp vóór Vorarlberg. Toch zie je hier al meer huizen in de typische stijl van Vorarlberg, zonder tierlantijntjes en waarvan de muren bedekt zijn met houten *Schindeln* die er een beetje uitzien als visschubben.

Tegen de avond heb ik nog maar twee Rolls Royces en één Lamborghini gespot

Na een picknick aan de oever en een poging tot pootjebaden die nog nooit zo kort geduurd heeft — de Lech is zó koud! — gaat het tegen twee uur in de middag in de zonverlichte zuidflank van een kloof boven de kolkende Lech in ontelbare haarspeldboch-

ten omhoog. Er lijkt geen eind aan het saaie grindpad te komen. Het is echter veeleer zwoegen tegen de hitte dan tegen de zachte hellingsgraad, want deze weg blijkt de oude *Bundesstrasse* te zijn. Maar we voelen een dik uur lang geen zuchtje wind totdat we, meer dan 600 meters hogerop, de top van een pasje bereiken waar de voormalige weg gewoon lijkt op te houden. Voor ons, richting westen, ontvouwt zich een prachtig zicht op de kalktoppen in Vorarlberg. In de verte, hoog op de flank van de markante Warther Horn, zien we het dorp Warth al liggen, waarvan de daken zinderen in de broeierige middagzon. Daar moeten we uiteindelijk naartoe. Daar wil ik ook naartoe, want ik ben totaal uitgedroogd. Gelukkig hoeft er niet meer geklommen te worden, de Lechweg is weer een soort *Höhenweg* geworden die min of meer parallel aan de hoogtelijnen loopt. Bovendien blijft het gevreesde onweer uit. Bij de kerk van Warth aangekomen hebben we meer dan de aangekondigde 24 kilometer in de kuiten en neem ik dankbaar afscheid van Daniela.

Schnapskoning

Warth bevalt mij wel. Het uitzicht is weids, de bomen schaars, de dorpskern klein en de oude huizen bijzonder: hier zijn in de middeleeuwen Walser families neergestreken, een diaspora van arme migranten uit het Zwitserse Wallis die zich uiteindelijk in wat geïsoleerde bergdalen genesteld hebben verspreid, voornamelijk oostwaards, tot in Slovenië aan toe. Je ziet de Walser roots terug in de strakke bouwstijl en in de namen van plaatsen en families. Dat weet ik van Stefan Strolz, burgemeester van Warth en nóg zo’n vat vol verhalen. Ik ben te gast in zijn kleine pension en hij neemt me ’s avonds graag mee op sleeptouw door zijn dorp, 180 zielen groot en gedomineerd door een half dozijn grote hotels. Alhoewel: volgens de regels mogen deze maximaal 160 kamers hebben, want Strolz wil niet dat het karakter van zijn bergdorp verloren gaat. Tegelijk is Warth volledig afhankelijk van het toerisme en vooral ’s winters is het hier ‘volle bak’ vanwege de skiverbinding met het mondaine Lech en

← Het mondaine centrum van Lech.

→ Stefan Strolz, burgemeester, gastheer en ongekroonde schnapskoning van Warth.

↓ Boven de boomgrens schieten de gentianen overal uit de grond.

dan verder met Sankt Anton. Strolz begroet iedereen die we tegenkomen bij voornaam en wat begon als een toeristische rondleiding verwordt tot een soort kroegentocht van hotelbar naar hotelbar waarbij Strolz zich ontpopt tot dé schnapskoning van Vorarlberg – en het is pas maandagavond.

Vrouwelijk

Met een niet al te fris hoofd daal ik de volgende ochtend door het bos af naar de rivier die zich hier met veel lawaai door een kloof perst. Deze etappe, naar het stadje Lech, is slechts dertien kilometer lang en gaat door makkelijk terrein. Daar waar het pad een beek kruist ligt altijd een plankier zodat natte schoenen uitgesloten zijn; echt *Genusswandern* zoals ze dat hier noemen. Ook landschappelijk zijn er vandaag geen echte hoogtepunten. Bossen en door bergkoeien bevolkte weiden wisselen elkaar steeds af op een golvend plateau dat hoog boven de kolkende rivier blijft hangen. En zoals verwacht kom ik alleen maar tegenliggers tegen, wel een paar dozijn vandaag, die de Lechweg wel in de ‘logische’ richting lopen. Het valt

me op dat het bijna alleen maar vrouwen zijn. Soms alleen, meestal in tweetallen. “*DER Lechweg is weiblich*”, had Daniela daarover gisteren nog beweerd, met de nadruk op het (mannelijke) lidwoord. Volgens haar willen steeds meer vrouwen, ook die met een gezin, voor enkele dagen de dagelijkse sleur achter zich laten. Op een tocht over de Lechweg vinden velen de mentale rust die ze zoeken.

De rust verdwijnt als ik Lech nader, het stadje dat naar de rivier is genoemd die door zijn centrum stroomt. Daniela had laten merken dat ze geen al te hoge pet op had van het volkje dat daar de muziek uitmaakt maar als ik het bos uitkom, is mijn eerste indruk alleszins positief. In deze tijd van het jaar lijkt het stadje te drijven op een zee van weidebloemen. Op strategische plekken staan bankjes zodat ik geen uitzicht hoeft te missen. Ik heb vandaag toch alle tijd. Maar ook in het centrum, waar ik niet een-twee-drie protserige belle-époquehotels of opzichtige Versacewinkels kan vinden, word ik op een chique terras, ondanks mijn wat sjofele verschijning, super-vriendelijk en behulpzaam bejegend. Tegen de

avond heb ik nog maar twee Rolls Royces en één knaloranje Lamborghini gespot.

Jonge Lech

De volgende dag staat in het teken van de ‘koninginnenetappe’ waarbij ik naar de bron van de Lech toe loop. Ik heb vandaag 600 meter te klimmen, maar over een lengte van pakweg zestien kilometer betekent het dat er weinig zweet aan te pas zal komen. Op deze hoogte heb ik de drukkende warmte van de afgelopen middagen bovendien definitief achter mij gelaten. Het pad begint door diezelfde uitbundige bloemenweiden en gaat daarna verder langs de oever door een bijna parkachtig landschap met zitbankjes en op geregelde afstanden een goed verzorgde vuurplaats. Voorbij het gehucht Zug duikt de Lechweg het oeverbos in en gaat *Genusswandern* beetje bij beetje over in echt bergwandelen ook al blijft de omgeving lieflijk als in een ansichtkaart en is het pad nergens uitdagend. Waar de jonge Lech zich door een kloofje vreet zijn handige loopbruggen in de rots vastgeklonken.

De voldoening is er echter niet minder om. Het landschap verschuift in slow motion van bosrijk naar montaan. Naaldbomen worden schaarser en kleiner, felblauwe gentianen spatten overal uit de grond terwijl de struiken alpenroosjes nét aan hun knoppen begin-

nen. Het pad zelf kronkelt, soms erg smal, langs afkalvende oevers of tekent een korte, rechte streep door een puinhellinkje. Een paar keer moet ik een klein sneeuwveld oversteken. Als ik rond de 1700 meter hoogte de boomgrens bereik, is de Lech niet meer dan een wild spartelende dreumes. De twee voorgaande dagen hadden een verwachting in mij doen groeien die nu, hier in dit hoge bergdal, helemaal wordt ingelost. De woeste wieg van de boorling is niets minder dan een bergidylle.

En dan, voorbij het monument dat herinnert aan de succesvolle herintroductie van steenbokken in dit gebied, verschijnt hij voor me: de Formarinsee, het meer dat als de officiële bron van de Lech wordt beschouwd. Het is groter en de oevers zijn steiler dan ik me ingebeeld had. Het lijkt meer op een onherbergzaam kratermeer dan een lieflijke plas midden in de bergen.

Ik ga op een bankje zitten en stel me voor dat ik een duiker ben die na dagen spartelen in dat kraakheldere water eindelijk het ‘putje’ in de bodem vindt waaruit de pasgeboren Lech uit de buik van de bergen omhoog borrelt. De realiteit is anders natuurlijk: een half dozijn stroompjes smeltwater druisen van alle zijden over de rotsen het meer in en helpen zo de Lech aan zijn nooit ophoudende geboorte. De Alpen: de kraamkamer van het leven. ■

← Boven Lech meandert de nog jonge rivier door een idyllisch Alpenlandschap.

↓ Missie geslaagd: de Formarinsee (1833 m) is het officiële begin van de wilde Lech.

BERGWIJZER

De Lechweg is een in beide richtingen gemarkeerde, 125 km lange wandelroute die je in 7 tot 10 etappes aflegt tussen de Formarinsee bij Lech (Vorarlberg) en Füssen in het Duitse Beieren, waar de Lech in de Forggensee verdwijnt. De meeste kilometers loop je door het zeer authentieke Lechtal in Tirol. Nergens is het pad uitdagend (niveau T1, T2) en van west naar oost is het bijna alleen maar bergafwaarts.

VERVOER

Streekbussen rijden regelmatig (half juni-begin oktober) tussen Füssen en de Formarinsee (overstappen in Warth en in Lech). Veel wandelaars kiezen één dorp als standplaats voor een paar nachten en gebruiken de bus om te pendelen naar/van vertrek- of eindpunt van opeenvolgende etappes. Met een *Gästekarte* van de respectievelijke vakantieregio's rij je gratis.

BESTE PERIODE

Mei of juni (afhankelijk van hoeveelheid restsneeuw) tot oktober. De Freiburger Hütte bij de Formarinsee gaat pas half juni open.

SLAPEN

In principe kan in elk dorp langs de etappe overnacht worden bij een zgn. partneraccommodatie (of andere). Partneraccommodaties bieden wandelaars gratis bagagetransport aan naar hun volgende adres. Online te reserveren op www.lechweg.com.

GELOPEN ETAPPES

Dag 1: Holzgau – Steeg – Warth. 25 km, ↑ 930 m, ↓ 530 m, 6½ uur. Steeg i.p.v. Holzgau: ong. 9 km korter.

Dag 2: Warth – Lech. 13 km, ↑ 390 m, ↓ 430 m, 3 uur.
Dag 3: Lech – Formarinsee. 16 km, ↑ 600 m, ↓ 190 m, 4 uur. Eventueel overnachten in de Freiburger Hütte vlakbij het meer (www.freiburger-huette.at). Anders met de *Wanderbus* terug naar Lech (rijdt tussen 9 en 18 uur). Dit is de ‘omgekeerde’ richting. De meeste wandelaars starten bij de Formarinsee.

ONZE TIPS

- Binnen de 4 uur lopen van de Freiburger Hütte liggen de Göppinger en Ravensburger hutten, wat een mooie en niet al te zware meerdaagse huttentocht vanuit Lech mogelijk maakt.
- Vanaf deze zomer is ook de nieuwe Lech-Radweg volledig bewegwijzerd. Over 238 km gaat die in 5 etappes van Marxheim an der Donau naar Steeg in Tirol.

KAART

Lechweg Formarinsee-Füssen, Public Press/Verein Lechweg, 1:25:000. Handige, watervaste accordeonkaart van het hele traject (ter plaatse overal te koop).

MEER WETEN?

- www.lechweg.com
- www.lechtal.com – Toeristische informatie over het Tirolse deel.
- www.warth-schroecken.at – Idem over Warth.
- www.lechzuers.com – Idem over Lech.
- www.austria.info – Oostenrijks verkeersbureau (o.a. Nederlandstalig).